

Circulaire economie als motor van Vlaamse werkgelegenheidsgroei

Het streven naar een circulaire economie is een sleutelstelling in het langetermijnbeleid van Vlaanderen. In een circulaire economie willen we grondstoffen en materialen zo lang en zo hoogwaardig mogelijk in gebruik houden met minimale milieu-impact. Dit houdt tegelijk een belofte in voor lokale werkgelegenheid omwille van de vele handen die nodig zijn om onze materiaalkringlopen in Vlaanderen beter te beheren. Het is erg belangrijk voor prognoses van werkgelegenheid om zicht te krijgen op deze toekomstige arbeidsplaatsen. Wel is de circulaire economie is geen mooi afgebakende sector, en daarom is onderzoek nodig om zo adequaat mogelijk de verwachte circulaire werkgelegenheid weer te geven.

Op 19 januari stelde onderzoeker Kris Bachus van HIVA (KU Leuven) de belangrijkste resultaten van het onderzoek rond werkgelegenheidsanalyse gevoerd binnen het Steunpunt Circulaire Economie voor op een online event van Circle Economy in het kader van hun Circular Jobs Initiative¹. Het studiewerk van het steunpunt² werd afgerond in 2018 in samenwerking met een opdracht van het departement Werk en Sociale Economie.

Nu al is de jaarlijkse werkgelegenheidsgroei in de Vlaamse circulaire economie ruim dubbel zo hoog dan gemiddeld voor heel Vlaanderen. Als de circulaire economie wordt gerealiseerd, zal ze potentieel netto 30.000 nieuwe banen creëren tegen 2030, uitgaande van conservatieve aannames. We verwachten een groei van ambachtelijke, repetitieve en manuele processen, zoals herstel en sorteren. De jobgroei zal zich vooral doorzetten in de sectoren herstel, afval, renovatie en restauratie van gebouwen, hergebruik (tweedehandseconomie) en verhuur en leasing van consumptiegoederen. Een relatief groot deel van deze bijkomende jobs zal kunnen worden ingevuld door laaggeschoolden, en heeft dus een werkloosheidsverlagend potentieel. Bovendien zijn de circulaire jobs relatief goed verspreid over Vlaanderen, wat kansen biedt voor regio's met een hoge werkloosheid. We zien ook een positief potentieel voor de Vlaamse sociale economie, zoals kringwinkels en maatwerkbedrijven.

Het Steunpunt Circulaire Economie verenigt onderzoekers van KU Leuven, UAntwerpen, UGent en VITO en voert beleidsondersteunend onderzoek uit gefinancierd vanuit OVAM en EWI. De belangrijkste doelstellingen van het steunpunt zijn het meten en in kaart brengen van de transitie naar een circulaire economie en het analyseren van beleidsinstrumenten en -strategieën die aan de transitie bijdragen evenals de impact van nieuwe trends hierop. De publicaties en resultaten van het onderzoek zijn terug te vinden via ce-center.be.

Vlaams minister van Werk en Economie Hilde Crevits: "De circulaire economie is niet alleen belangrijk op ecologisch vlak, ook op het vlak van werkgelegenheid in Vlaanderen is de circulaire economie onmisbaar. Uit de HIVA-studie blijkt dat als de circulaire economie ten volle wordt gerealiseerd, dat kan zorgen voor maar liefst 30.000 nieuwe jobs tegen 2030. Een enorm potentieel wat we zeker nu, in tijden van crisis en relance, moeten verzilveren en volop op inzetten. Het relanceplan 'Vlaamse veerkracht' speelt daar alvast op in met onder andere financiële ondersteuning voor circulaire economie en bio-economie. Via duurzame innovatie moeten we transformeren naar een circulaire economie, dat is goed voor een lagere uitstoot en om duurzame jobs te creëren."

¹ <https://www.circle-economy.com/circular-jobs-initiative>

² <https://ce-center.vlaanderen-circulair.be/nl/publicaties/publicatie-2/7-modelling-job-creation-in-the-circular-economy-in-flanders;>
<https://ce-center.vlaanderen-circulair.be/nl/publicaties/publicatie-2/3-employment-impact-of-the-transition-to-a-circular-economy-literature-study>